

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

[Review of: F. Lammertse, J. van der Veen (2006) *Uylenburgh & Zoon: kunst en commercie van Rembrandt tot De Lairesse, 1625-1675*]

Bok, M.J.

Published in:
Zeventiende Eeuw

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Bok, M. J. (2007). [Review of: F. Lammertse, J. van der Veen (2006) *Uylenburgh & Zoon: kunst en commercie van Rembrandt tot De Lairesse, 1625-1675*]. *Zeventiende Eeuw*, 23(2), 307.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

F. Lammertse en J. van der Veen (red.). *Uylenburgh & Zoon. Kunst en commercie van Rembrandt tot De Laisse 1625-1675*. Zwolle, Waanders, 2006. 324 pp. ISBN 90-9. € 42,50

Dit boek, dat tevens verscheen als catalogus bij tentoonstellingen in de Dulwich Picture Gallery in Londen en Museum Het Rembrandthuis in Amsterdam, moet worden gerekend tot de belangrijkste wetenschappelijke resultaten van het Rembrandtjaar 2006. De auteurs hebben op basis van voorbeeldig onderzoek opkomst, bloei en ondergang van de meest tot de verbeelding sprekende Amsterdamse kunsthandel van de zeventiende eeuw beschreven. Jaap van der Veen behandelt Hendrick Uylenburgh (1584/9-1661), en Friso Lammertse diens zoon en opvolger Gerrit Uylenburgh (1625-1679), in beide gevallen eerst in een uitgebreid biografisch hoofdstuk en vervolgens met een onderzoek naar de werking van hun kunstbedrijf.

Vader Hendrick begon zijn loopbaan in Krakau, in dienst van de Poolse koning, en vestigde zich omstreeks 1625 als koopman in schilderijen in Amsterdam. Hij zette tevens een werkplaats op waarin allerlei kunstenaars voor hem werkten. Rembrandt en Flinck behoorden tot degenen die er in dienst waren, alvorens later voor zichzelf te beginnen. Terrecht beklemtonen de auteurs dat het bedrijf uniek was omdat het zowel kunsthandel als kunstproductie gedurende bijna een halve eeuw onder één dak gaande wist te houden. Zoon Gerrit handelde op Europese schaal in schilderijen van grote, veelal Italiaanse meesters. Zijn 'finest hour' beleefde hij ongetwijfeld toen hem werd gevraagd de 'Dutch gift'

samen te stellen: de collectie schilderijen die de Staten van Holland de Engelse koning Karel II in 1660 ten geschenke aanbod. Nadat hij in financiële problemen was geraakt, moest Gerrit het bedrijf in Amsterdam in 1676 sluiten. Hij eindigde zijn loopbaan als beheerder en restaurator van de Britse koninklijke kunstcollecties.

De affaire rond de mislukte verkoop van een lading Italiaanse schilderijen aan de keurvorst van Brandenburg in 1671 en 1672 wordt hier voor het eerst volledig uit de doeken gedaan, op basis van een groot aantal nieuwe documenten uit Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Antwerpen en Berlijn. Hendrick Fromentiou, hofschilder van de Grote Keurvorst, had zijn heer ervan weten te overtuigen dat de schilderijen kopieën waren. Deze wilde daarop de koop terugdraaien. Gerrit Uylenburgh voelde zich aangetast in zijn goede naam, weigerde, en kreeg van de keurvorst gedaan dat Fromentiou eerst zijn beschuldigingen hard moest maken. Wat volgde was een titanenstrijd tussen Uylenburgh en zijn vroegere medewerker Fromentiou. In de genoemde steden kwamen tientallen deskundigen hun oordeel geven over de schilderijen. De hele Nederlandse en Vlaamse kunstwereld lijkt partij te hebben moeten kiezen. Johannes Vermeer, bijvoorbeeld, verwierp de schilderijen als 'vodden', Constantijn Huygens zag ze als originelen afkomstig uit de beroemde verzameling Reynst. De affaire biedt een zeldzaam inkijkje in het netwerk van kunstenaars, kooplieden en kenners dat de top van de kunstmarkt domineerde.

Dit boek is verplichte kost voor iedereen die zich wil verdiepen in de geschiedenis van de Nederlandse kunsthandel in de Gouden Eeuw. Het is overigens niet altijd lichte kost, want archivalia vormen het voornaamste ingrediënt. Deze archivalia, echter, zullen voor anderen weer uitgangspunt vormen voor nieuw onderzoek en verdergaande analyse.

M.J. Bok